

MONITORING ŠKŮDCŮ POLNÍ ZELENINY - 17. TÝDEN (26.4.2021)

Kamil Holý

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.

Zprávy jsou zveřejňovány v Zelinářském zpravodaji, na Rostlinolékařském portálu a umístěny na webových stránkách VÚRV: www.vurv.cz - záložka Poradenství.

Výskyt škůdců

Početnost hmyzu zůstává nízká, na vysázených rostlinách žádní škůdci nezjištěni. Prohřátá půda láká k povrchu drátovce, kteří mohou lokálně škodit. Na Moravě, která je letos výrazně napřed, již mohou do brukví naletovat dřepčící a květilky.

Brukvovitá zelenina - v Polabí škůdci na nadzemních částech nezjištěni, na jižní Moravě se již mohou vyskytovat první dřepčící a začít klást květilka zelná.

Ostatní zelenina - na cibuli početnost třásněnek zůstává stejná, mimo drátovců další škůdci nezjištěni.

Porosty jsou zatím zdravé, bez škůdců na nadzemních orgánech

Drátovci

- v teplých oblastech je již většina drátovců blízko povrchu, kde se soustřeďují u rostlin, ale uhynulé rostliny (salát) zjištěny zatím jen ve fóliovníku. Škodlivost bude postupně vzrůstat. Vzhledem k nedostatku registrovaných přípravků je nutné provádět monitoring početnosti před výsadbou/výsevem a na pozemky s vysokým výskytem nedávat plodiny, které drátovci poškozují.

Monitoring - půdní výkopky - rýčem se vyhloubí jáma do 40 cm a počet zjištěných drátovců přepočte na metr čtvereční - v teplých oblastech jsou již blíže povrchu, efektivnější je udělat více mělčích sond (do 20 cm) na více místech.

Monitoring pomocí návnad (rozkrojené brambory, naklíčené zrní...), které lákají drátovce uvolňováním CO₂. Účinnost návnad se zvýší zakrytím půdy folií, která zvýší teplotu půdy.

Po výsazení se zjišťuje výskyt drátovců v okolí kořenů rostlin - rozhrabáním půdy nebo vyrýpnutím celé rostliny.

Ochrana - je nutné provádět v celém osevním postupu, ne pouze u konkrétní plodiny. Na pozemky s vysokým výskytem drátovců nedávat citlivé plodiny v jarním období (pěstovat až v dalším turnusu od června, kdy jsou drátovci méně aktivní).

U plodin, kde je to možné, použít moření sadby nebo osiva, do některých plodin je povolen granulovaný tefluthrin.

Housenky můr

- na jaře mohou škodit housenky můr, které přezimovaly v různém vývojovém stádiu a potřebují dokončit vývoj. V této době jsou největší a nejžravější. Jedna housenka dokáže zničit několik rostlin.

Monitoring - rostliny jsou okousané nebo překousané - prohrabat vrchní vrstvu půdy v okolí poškozených rostlin a hledat ukryté housenky (jsou světloplaché).

Ochrana - provádí se navečer nebo v noci, kdy jsou housenky aktivní, a dosáhne se nejvyšší účinnosti.

Třásněnky na cibuli

- početnost dospělců zůstává stejná, při vyšších počtech mohou poškodit listy.

Monitoring - tmaví dospělci ukrytí mezi nahloučenými listy cibule nebo volně na listech.

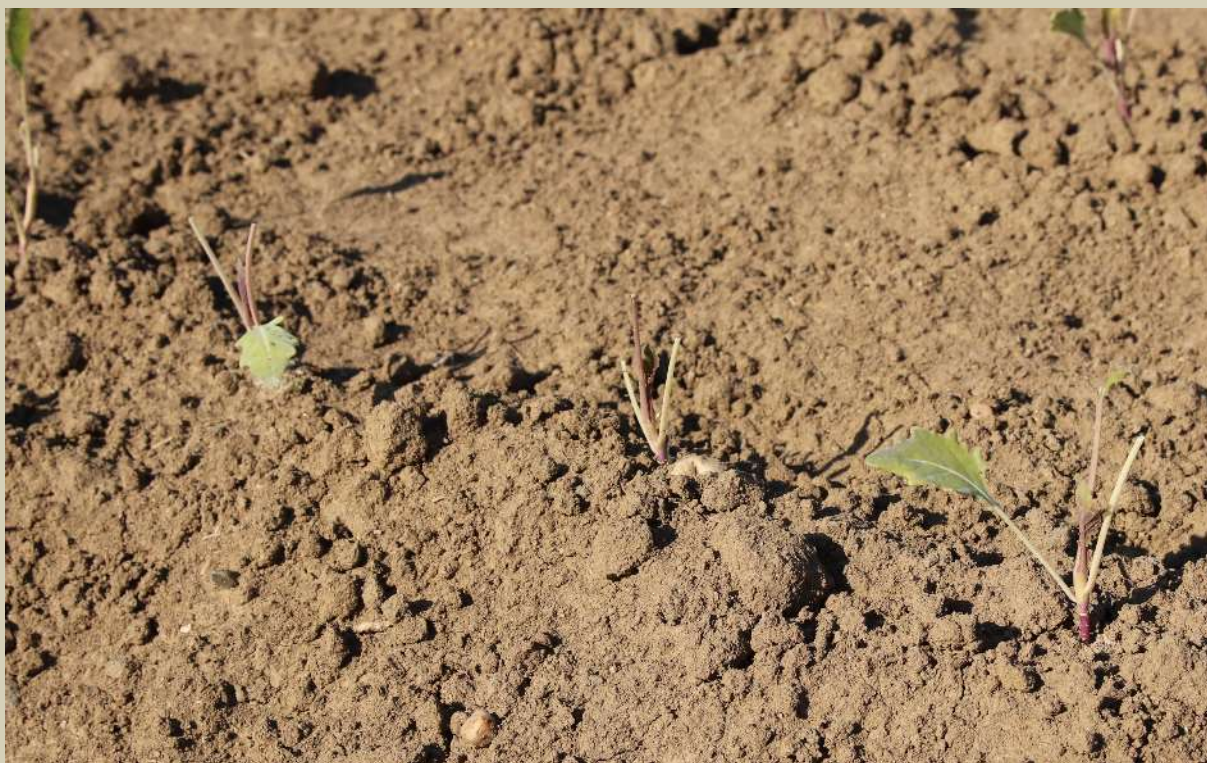
Ochrana - jsou velké rozdíly i mezi pozemky na jednom katastru, ošetřovat jen ty, kde je vysoký výskyt dospělců a porosty, které se budou sklízet v brzké době a odběratelé požadují nepoškozené listy.

Užitečné organismy

Na polích se zatím vyskytují pouze nesespecializovaní predátoři (střevlíci, drabčící, pavouci). Při okraji polí se můžete vzácně setkat i se samicemi lumků, které se pohybují po povrchu půdy a signalizují přítomnost housenek osenic.

Na pozemcích s drátovci jich během několika minut nasbíráte plnou dlaň, stačí prohrabovat vrchní prohřátou vrstvu, kde se po dlouhé zimě vyhřívají.

Na okrajích jsou nezakryté rostliny občas okousány zvěří

Počty třásněnek na cibuli zůstávají stejné